

«Em donaren un kalashnikov als 15 anys i em digueren: arregla't»

John Shabani fou refugiat de la RD del Congo i és a Mallorca

ANTONI MATEU. Palma.

Quan esclatà el conflicte a la zona dels Grans Llacs africans, John Shabani era un al·lot que vivia a Kinshasa, la capital de l'actual República Democràtica del Congo. Fou testimoni de la tragèdia: les grans migracions entre la població dels estats de la zona (Ruanda, Burundi, Tanzània), les massacres per part dels militars i la fam.

Actualment participa en projectes de desenvolupament al seu país. Aquesta setmana ha vingut a Mallorca per intervenir en el curs «L'Àfrica subsahariana es mou».

—Quina ha estat la vostra trajectòria vital des que esclatà el conflicte?

—Mon pare tenia un càrrec al Govern de Mobutu i, per tant, baldament fòssim originaris de la regió oriental, vivíem a Kinshasa, a l'altra part.

Jo, l'any 1996, tenia quinze anys. Vàrem haver de fugir cap al nostre poble, Bukavu, perquè la situació era insostenible.

Un cop allà mon pare va esdevenir el batle del poble i un grup de militars ens protegia. Baldament mon pare m'avisà que no sortís de la casa, un dia vaig fugir.

El llac era ple de cadàvers. En aquell moment vaig ser conscient de la magnitud de la catàstrofe.

Fou llavors quan s'acabà l'estat de privilegi amb què vivia la meua família. Un militar em digué: «Jas, pren el kalashnikov i arregla't així com pugués!».

—Vàreu ser nin soldat?

—No. Jo no vaig participar en

cap Kadogo, que és un escamot militar d'infants. Vaig poder fugir cap a Tanzània.

Molts al·lots tengueren una sort molt diferent. Els obligaren a agafar les armes i els drogaren perquè, entabanats o excitats, disparassin.

Els habitants sentien simpatia pels exèrcits invasors, perquè estaven farts del règim despòtic de Mobutu. Tot era molt fràgil i inestable, però. Un dia un poble es trobava sota la protecció de l'exèrcit de Ruanda i l'endemà compareixien escamots de l'exèrcit de Burundi i els mataven a tots, per haver estat «col·laboradors». Aquell caos tengué conseqüències nefastes.

—Es pot dir que a Àfrica hi ha un buit generacional?

—És evident. Aquells al·lots s'avesaren a matar, no accediren a l'escola, i actualment es troben sense saber què fer.

Els que encara no tenien edat per aguantar el fusell els feien d'esclaus sexuals, als soldats.

Una manera de demostrar el poder era la violació sistemàtica de totes les dones d'un poble per part dels nousvinguts, fins i tot amb el canó del fusell.

Moltes dones estan acomplexades, són rebutjades per les seves famílies, i també infectades per la sida. Moltes moren sense, sense cap tipus d'atenció.

La guerra, no és la guerra en si mateixa, és el que ve després de la guerra. Al Congo ara no hi ha conflicte bèl·lic, però el seu poble en patirà les conseqüències durant molt de temps.

—Per què la situació del Congo no surt als mitjans?

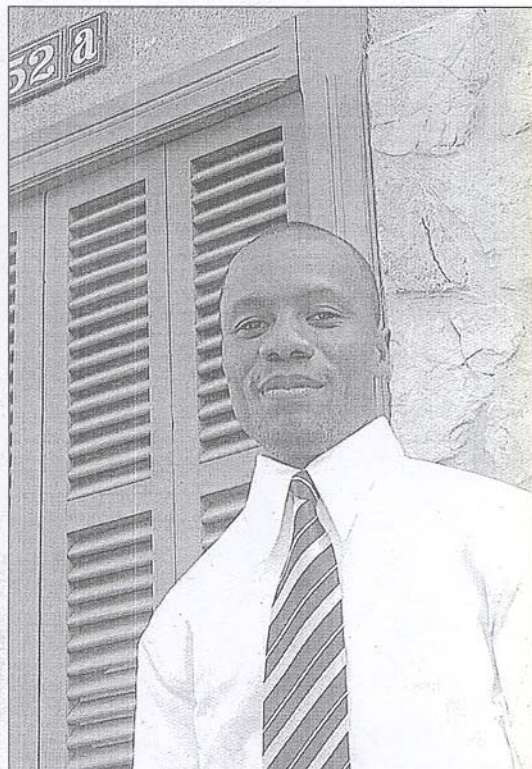
—És com si els conflictes dels Grans Llacs jo no interessassin a Occident. No hi ha un estat d'opinió internacional que ho aforceixi. Tot està molt silenciàt.

—Què en deis de les eleccions que fa pocs mesos hi va haver al vostre país i en què sortí elegit Joseph Kabila?

—Sembla que a l'opinió internacional només li va bé parlar d'eleccions. Ja em diràs tu, però, quina legitimitat poden tenir per part del poble si qui envien per controlar els comicis electorals són les mateixes milícies militars que ens agrediren fa anys.

—Cap on mira la República Democràtica del Congo?

—Tothom vol fugir. O cap a Europa, o bé cap a Sud-àfrica, que té una economia semblant a l'europea. Jo pens que hi hem de quedar. Des de les organitzacions feim feina en aquest sentit. Cal reestructurar el país.

El jove John Shabani, de 28 anys, aquesta setmana en un carrer de Palma.

L'ÀFRICA SUBSAHARIANA ES MOU.

Aquest és el nom del curs que, organitzat per l'ONG Veïns Sense Fronteres i el CEDOC (Centre d'Estudis i Documentació Contemporània), aquesta setmana ha analitzat els nous reptes socials de l'Àfrica subsahariana. Les jornades han incidit en els moviments migratoris que afecten el continent, no només aquells que es dirigeixen a cap a Europa, també els interns.